# MEMORIA del curs de 1930 de la Escola Nocturna per a obreres

Masnou 1930

# Origen de l'Escola

En aquesta Vil·la de Masnou fa uns anys s'establí l'associació de «Acción Católica de la Mujer» delegació de Barcelona. Es concebí la idea de fundar una escola, veient l'indefensió en que es trobava l'educació i l'instrucció de la obrera i la necessitat que tenia de protecció i direcció.

Efectivament, després de l'aprovació de son zelosissim Director Rvend. Dr. D. Ramón Sanahuja, s'acudi al llavors dignissim Sr. Batlle d'aquesta Vil·la Sr. Joan Llampallas. Sa clara intel·ligencia i llurs sentiments altruistes ferent-li preveure tots els fruits que podria produir tan magnífica obra i aprovà entusiasticament la idea oferint son ajut incondicional.

## Formació

Es formà una Junta composta de:

| | | |
|---|---|---|
| Presidenta | Sra. D.ª | Maria J. de Luque Vda. de Puig |
| Vice-presidenta | » » | Mariana Sampera Vda. Sampera |
| » » | » » | Teresa Sala de Maristany |
| Directora | » » | Maria Martí de Ojeda |

| | |
|---|---|
| Sub-directora i Tesorera | Srta. Simforosa Olivé |
| Secretaria | » Laura Barés |
| Vice-secretaria | » Teresa Coll |

Professorat de l'Escola: Sres. Martí de Ojeda, Olivé, Barés, Millet de Cusiné, Cardona, I. i T. Isern, P. i M. Tauler, C. i E. Galera, F. i J. Arisa, D. Vivó, M. i T. Gibernau.

A fi d'infiltrar en l'ànim de les alumnes l'estalvi i donarlos'hi tota mena de facilitats es creà la secció d'estalvi anexa a la Caixa de Pensions de Barcelona éssent dita secció dignament desempenyada per les Sres. següents: Presidenta: Sra. D.ª Rosa Pagés de Fontanills i Tesorera Sra. D.ª Antonia Martí de Millet.

Es constituí també una secció de Senyores Cooperadores per a recavar mitjans per a ajudar a l'Escola éssent elegides les entusiastes Sres. D.ª Pilar Humet de Vilá, Presidenta, i auxiliars Srtes. Estrella Estapé i Teresa Gibernau.

Aixi mateix s'està treballant perque sigui un fet l'implantació de la Borsa del Treball, el qual funcionament creiem serà útil a les alumnes.

Varen enviar-se oficis nomenant membres honoraris de l'Escola a l'Il·lustrissim Ajuntament, a la Junta d'Instrucció, fabricants, industrials, mestres, titulars, presidents de societats i alguns particulars.

Una vegada formades les Juntes, per mitja de cartells i amb el lema de «*Pietat i Lletres*» es cridà a les obreres a fi de treure-les de l'ignorancia, l'indiferencia i el mal exemple. Començà la matrícula a la Casa de la Vil·la.

## Donatius

La Junta de Cooperadores organitzà amb gran zel la festa

de l'Arbre de Noël, activament secundada per un grup d'entusiastes senyoretes. La vigilia de Nadal, la societat el Cassino cedí una gran sala, molt ben il·luminada; es col·locà en el centre un magnífic arbre cedit galantment per el jardiner Sr. Gasol i bellament ornat amb bombetes, flors i objectes propis per a sortejar en nombre de 400, alguns d'extraordinari primor donats tots per ànimes generoses que mai en manquen en la nostra Vil·la quan es tracta de fer el bé. El seu sorprenent efecte fou degut en gran part a l'encertat gust del Sr. Vilá.

Començà l'acte a les 10 de la nit amb un breu parlament de la Sra. Martí de Ojeda per a donar a coneixer al public l'objecte del mateix i la seva finalitat.

En menys de tres quarts d'hora va acabar-se el sorteig no quedant ni un número; mes com la demanadissa fou nombrosa, per complaurer a tothom i amb abnegació sens limits malgrat el treball immèns que els havía produït l'organització de dit acte, olvidaren la fadiga i al matí de l'endemà arranjaren novament l'arbre amb objectes nous que habilment trobaren, començant un altre sorteig, que també al poc quedà esgotat. El benefici total per l'Escola fou de 281'50 ptes. Mereixent grans elogis la Junta de Cooperadores Sra. Humet de Vilá i Srtes. Estrella Estapé i Teresa Gibernau per llur abnegat treball.

En assabentar-se de la nostra obra altres ànimes nobles i de sentiments delicats la secundaren, havent-se rebut donàtius dels Senyors següents: Llampallas, Rvend. P. Pijoan S. J., Linossier, Domenech, García, Cusí, Mir, Piera, Cisa, Josep Gibernau, Dalmau Carles, Seix, F. T. D., Lux, Sra. Albiol i Srta. Alsina, i Sr Eugeni Subirana.

Així mateix gracies a la generositat contem amb una petita Biblioteca a càrrec de la Senyoreta Barés; conté 63 volúms i confiem veure-la augmentada i enriquida amb nous exemplars i valuosos autografs.

## Inauguració de l'Escola

Tingué lloc el dia 20 de Desembre de 1929 en la sala d'Actes de les Escoles Nacionals cedida galantment per l'Ilm. Ajuntament per les classes de la nostra Escola Nocturna.

Amb una concurrencia selectíssima d'aimants de la cultura i baix la presidencia de l'Inspectora Provincial de 1.ª Ensenyança Srta. Angela Trinxé, del Rvend. Dr. D. Ramón Sanahuja, del Ilm. Batlle Sr. Llampallas, Sra. Teodora Bové, Mestra Nacional, Juntes d'Acció Catòlica, Escola Nocturna i Estalvi es començà l'acte.

La Sra. Directora de la nostra escola amb facilitat de paraula exposà la finalitat de la institució.

El Rvent. Sr. Regent feu notar la necessitat que té l'obrera de regenerar-se moral i socialment enaltint son fi i donant a entendre que la falta de educació i instrucció es el gran defecte de l'esperit, solament equivalent a una deformació física.

L'Il·lustrissim Sr. Batlle amb breus paraules feu notar l'altruisme de l'obra i el molt que es complavia en la seva cooperació esperant de la mateixa grans resultats per a la Vil·la de Masnou.

Resumí l'acte la Srta. Inspectora, elogiant a les mestres i instructores per el seu treball espiritual, moral i social sense mes renumeració que la que Dèu volguès donar-les'hi en compensació al seu amor per el proïsme, Donà savis i utilissims consells a les obreres encoratjant-les a esser treballadores, económiques, senzilles, constants en l'assistencia a l'escola, que es posessin baix la protecció i empar de Ntra. Dona de Montserrat, que amb tal mestra i tal guia i aixoplugades baix el seu mantell es farien fortes per les lluites de la vida i podrien complir dignament llurs deures.

En finir l'acte, el public va sortír molt complagut del progrés de la cultura que va desenrotllant-se en la nostra Vil·la.

## Funcionament escolar

Comencen les classes invocant-se la benedicció de la Sma. Verge saludant-la amb les paraules de l'Angel «Ave Maria». Baix la presidencia de D.ª Maria de Luque, Presidenta, ó de la Vice-presidenta D.ª Mariana Sampera, s'entra en funcíons. La classe es divideix en 4 seccions essent la mes nombrosa la de analfabetes i se subdivideixen aquestes per a poder atanyer a l'horari; mes moltes prefereixen ocupar tot el temps en la part literaria i s'els hi concedeix per esser-els'hi molt necessària.

La part literaria d'aquestes seccions la desempenyen les Srtes. següents: Secció 1.ª Srtes. Laura Barés i Francisca Arisa; Secció 2.ª Montserrat Tauler i Isidra Isern; Secció 3.ª Dolors Vivó, Teresa Gibernau i Concepció Galera; Secció 4.ª Pilar Tauler i Francisca Casals.

Les classes de tall están confiades a l'experta mestre D.ª Francisca Millet de Cusiné; la confecció i labors a les diligentes Srtes. Antonia Cardona i Simforosa Olivé, secundades totes per les Srtes. Josefa Arisa, Montserrat Gibernau, Eloisa Galera i Teresa Isern.

L'horari és, de les 7 a tres quarts de nou de la nit; tres quarts d'hora per a la part literaria, altres tres quarts per a labors i un quart dedicat a explicació que es diferent cada dia i es distribueix aixi:

Els dilluns, l'Estalvi: van a l'escola les dignes i amables Sres. de la Junta, Sra. Pagés de Fontanills i Sra. Martí de Millet a fi d'atendre bondadosament a les alumnes imponents. S'han obert 20 llibretes i el seu producte total es de 160 ptes. S'ha cancelat una llibreta.

Els dimarts i divendres a l'Educació, Urbanitat i Economia doméstica. La Sra. Directora, D.ª Maria Martí de Ojeda, amb llenguatge clar i senzill instrueix a les alumnes donant-les-hi savis i utilissims consells.

Els dimecres el Rvend. Sr. Regent, Director d'Acció Catòlica, tingué a bé encarregar-se de desenrotllar les conferencies religioses; els seus grans dots intel·lectuals i la clarividencia de concepte fan que les seves explicacions siguin senzilles i fàcils, amotllant-se a les costums i intel·ligencia de l'obrera.

Els dijous s'els hi ensenya Doctrina Cristiana.

Els dissabtes es resa el Sant Rosari.

Existeix en l'Escola una bústia de preguntes; durant el mes, les deixebles tiren uns paperets anònims on cada una i en la forma que els és propia pregunten el que mes els plau, encarregant-se de les respostes fetes amb benevolença per el Rvend. Sr. Regent o la Sra. Directora el darrer dimecres de cada mes. El nombre de preguntes durant el curs ha estat de 94.

## Les alumnes

L'assistencia diaria a l'Escola ha estat per terme mitg de unes 40 alumnes; la matrícula arribà a 62. L'edat varía entre els 14 als 48 anys.

Aquest vastíssim camp rocòs i verge a l'ensemps ple de diferents flors, les unes modestes com les violetes, apartant l'herba de l'ignorancia despedeixen una olor suau; altres com petites poncelles que amb la cura del jardiner van obrint el seu calzer prometent ésser belles roses que ornaràn els nostres jardins; altres arbustes tortuosos sense saba amb branques seques i caigudes quasi trepitjades i despreciades per l'ignorancia i el mal exemple; altres que solament han rebut la noció de l'ésser, la desidia les ha deixat abandonades a la vida raquítica del cos

orbes a les belleses de la natura i a la llum de la gracia. Dient que algunes no havíen rebut mai el Sagrament de la Penitencia, altres feia molts anys que no compartien les dolceses de l'Eucaristia, d'altres encara ni sabien senyarse, pot dir-se que quasi totes desconeixien la Doctrina des de les seves primeres oracions, la majoria faltaven a llurs deures religiosos. Tot això en l'ordre espiritual i en l'intel-lectual a mes d'una l'hi ha costat 4 dies per a apendre la O i tres setmañes per coneixer les cinc vocals i en veure una sil·laba hi trobà massa tinta.

## Marxa i resultat de l'Escola

Ja en terra cultivada en haver-ne arrencat les maleses que obstruien la creixença de la llevor sembrada, en arribar el bon temps comencen a obrir-se els capolls a la llum de la gràcia i de la intel·ligencia degut a l'esforç d'eixes simpàtiques i formoses instructores jardineres d'ànimes plenes d'amor i altruisme, de pensar noble i enlairat que complin les paraules de el diví Mestre *«ensenyar a l'ignorant»* sacrifiquen llurs gustos i comoditats per a desenrotllar poc a poc l'intel·ligencia de les alumnes, sense fadigar-les captivant el seu amor i estimació. Les alumnes per la seva part posen tot el seu esforç, agraeixen el que se'ls fà i es mostren contentes i deferents amb les seves bones mestres. El resultat ha estat satisfactori en tots conceptes.

## Conferencia

El dia 18 de Gener amb assistencia de les Juntes de l'Escola tinguerem el gust de rebrer la visita del Sr. Jaume Lleial, dele-

sat de la Caixa de Pensions de Barcelona, acompanyat de l'Ilm. Sr. Batlle D. Joan Llampallas. Després de les salutacions de cortesia la Sra. Directora amb llenguatge sintètic, feu la presentació del conferenciant. Aquest després d'agrair amb belles paraules la presentació, saludà a la concurrencia expressant la satisfacció que sentia per haver recaigut en ell la representació de la Caixa d'Estalvi i poder donar una conferencia en mitg d'un ambient d'amor i altruisme. Enaltí l'importancia de l'Estalvi i Previsió que es la llavor mes fructífera, exposà la necessitat de restar en l'esfera que en realitat ens pertany sense voler imitar ni envejar ço que que no està a nostre assoliment peculiar; fent una magnífica i brillant descripció dels deures i obligacions de la classe potentada, responsables de les seves riqueses davant els homes i majorment davant de Dèu, «no creguin, digué, que la gran riquesa dongui major tranquilitat i felicitat, sino el compliment perfecte dels nostres deures» Aconsellà a les alumnes tota gratitut i amor a les senyores de la Junta i professores per la seva obra meritoria d'innegable sacrifici. L'eloqüent discurs del Sr. Lleial, la seva religiositat, sencillesa i modestia cautivà a les alumnes, les quals es proposaren cumplir tants bons consells a la mida de les seves forces.

## Fi de curs

En canviar-se l'Ilm. Ajuntament es visità al nou Batlle com a primera autoritat de la Vil·la Sr. D. Joaquim Cusí, home de vasta cultura, sentiments nobles i cor generós, que malgrat haver-nos ajudat particularment, cooperant en la nostra obra benéfica, moral i social s'oferí novament i prop dels seus companys de Consistori i Junta d'Instrucció. L'aplaudiment fou unánime i es proposen ajudar-la i fortificar-la contant també

amb el beneplacit de tot el professorat de les Escoles Nacionals.

Durant el curs va obsequiar-se a les alumnes per a estimular-les amb la visita-excurssió amb autos a la magnífica i grandiosa exposició de Barcelona, per a admirar les seves belleses naturals, artístiques i industrials i les admirables i fantastiques combinacións de llum i aigua, retornant a la nostra Vil·la plenes d'alegria i entusiasme.

L'Ilm. Ajuntament acordà contribuir amb la quantitat de 200 Ptes. per premis, que s'han emprat en llibres, llibretes i imposicions d'estalvi repartint-se a les alumnes com a final de curs, segons llur comportament, aplicació i assisténcia a l'Escola.